

Utrechtsch Provinciaal en Stedelijk Dagblad, 16 augustus 1869

Heden morgen is Z. K. H. de prins van Oranje uit 's Hage alhier per spoortrein aangekomen en in een open koninklijk rijtuig naar 't kamp bij de Bilt gereden. Men heeft nog hoop, dat Zijne Koninklijke Hoogheid wellicht de scherpschuttersverenigingen op de Neude zal inspekteren en den eerewijn op het Stadhuis aannemen.'

De Weerbaarheids-wedstrijd. — Het schoone Nationale kamp der Weerbaarheid is in orde, en de twee honderd twintig tenten versieren den grond, die, onlangs nog geheel ledig, geen blik van den voorbijganger ontvangen mocht, maar thans zooveler oog en tot zich trekt. Waarlijk, de bezitters van dat heideveld mogen wel met ingenomenheid op hun eigendom staren, dat thans bebouwd, bevolkt, Nederland uitlokt, en duizenden bezig houdt. Dat stukje gronds, dat eenzaam en verlaten, schijnbaar zonder eenig nut tusschen bosschen en wegen verscholen, onopgemerkt was gebleven, dat bijna onbegaanbaar was, is nu uitgekozen en ingericht om onzen beminden Koning, de prinsen, en een tal van hooggeplaatste Nederlandsche ambtenaren en burgers te ontvangen en de gansche week te dragen.

Gister Zondag waren reeds honderden nieuwsgierigen aangekomen, zoo per as als per spoortrein om het geheel in oogenschouw te nemen. Omstreeks 12 ure kwam het Centraal Kommittee op het terrein, en zag men eene menigte kwartiermakers in verschillende uniformen aankomen, om voor hunne kameraden de noodige tenten, stroo, enz. in gereedheid te brengen. Op den straatweg stonden zoo vele rijtuigen, dat de doortocht bijna belemmerd werd. Bij de aanwezigheid van een prachtige laan over de entree van het kamp voor de rijtuigen, moest het verblijven op den straatweg verboden worden. Is het de politie van de Bilt, welke daarmede belast is, haar zij het dan op het harte gedrukt, dat strikt gehandhaafde orde in het plaatsen der bespannen rijtuigen meer dan noodig zijn zal.

Artillerie te paard en infanterie omzetten het geheele terrein, zoodat het inkomen op andere plaatsen dan door de groote entree bijna onmogelijk is. De veldwacht van De Bilt houdt tevens een wakend oog op den spoorweg, en heeft order om tegen ieder, die het waagt den spoorweg over te gaan, terstond proces verbaal op te maken.

Bij het inkomen van het kamp ontmoet men het eerst het veldstuk, dat elken dag het begin en het einde van den wedstrijd luide met een schot verkondigen zal. Daar naast vindt men de veldwacht, bezet door een 50tal soldaten, die de wachten moeten betrekken. Hoe men met zoo weinig krachten alles in orde zal houden is velen een raadsel, vooral wanneer deze 50 man de gansche week alles moeten doen.

Verder ontwaart men, met een paar rijen bloemen en oranjeboomen er voor aangebracht, de Konings tent, omgeven door twee rijen tenten, voor HH. Hunne Hoogheden de prinsen, de hoofdofficieren en leden van het Centraal-Komitee. Rechts van de vorstelijke tenten ziet men een tal van afwisselende koninklijke tenten, waarin de koninklijke smeden en bedienden van allerlei aard zijn ingelegerd, terwijl een keuken van hout is opgeslagen. Achter de twee rijen koninklijke en hoofdofficieren tenten staan twee rijen tenten voor officieren en bestuursleden van verschillende weerbaarheidsverenigingen.

Verder ter rechterzijde prijken de wapenborden van Gelderland, Overijssel, Drenthe, Friesland: teeken dat men in de tenten de schutters uit elk dier provinciën vinden kan. Door dit eerste gedeelte loopen een drietal straten, de Utrechtsche, en N.- en Z.-Hollandsche. Door het midden van het kamp loopt een zeer breede weg, de Kampstraat, als centraal-allee tusschen de beide Aan het einde van de Kampstraat gekomen, ontwaart men ter rechterzijde het postbureau en het telegraafkantoor, ter linkerzijde de hospitaal tenten, aangeduid door de witte vlag met het Roode kruis; vlak voor staat een groote muziektent, en iets verder vindt men twee restauratie-tenten, rechts van den aanschouwer de enorme tent van de heeren Legel en Laru uit 's [Graven]Hage, welke keurig ingericht, een toevluchtsoord voor duizenden zijn zal, die zich wenschen te restaureeren en te verkwikken, en aldaar alles vinden , wat aan hunne behoefte kan voldoen.

Recht daarover vindt men de restauratie-tent, door de kommissie opgeslagen, waarin de scherpschutters voor slechts weinig geld goed en krachtig voedsel kunnen bekomen , en alles naar rato goedkoop wordt afgeleverd.

Nog iets verder vindt men de tent, waarin alle geschenken zijn ten toon gesteld , door de zorgen van den heer van Gumsler keurig en smaakvol ingericht en gerangschikt, daarnaast een tabaks- tent van den heer Hommes uit Utrecht, en daarover een zeer prachtige lange tent als konversatie en vergadering-tent voor liet kommitee en de regelings-kommissie.

Nog een paar tenten staan iets verder opgeslagen. In de eerste heeft onze hoogst verdienstelijke luitenant 1. kl. J. E. Cornelissen zijn intrek genomen, de tweede is voor den adsistent van den sekretaris ingericht. Wat de eerste betreft, deze is gevuld met galvanische batterijen en andere werktuigen, waarmede de heer Cornelissen allerlei proeven wil doen, welke de vorstelijke bezoekers en alle verdere belangstellenden zullen kunnen overtuigen van het groote nut, 't welk hij met zijne vele en door hunnen eenvoud zoo aannemelijke vindingen beoogt.

Na dit alles komt men bij de schietbanen, zes in getal, die allen ingericht zijn voor de gewone afstanden van 100, 200, 500 en 400 passen, terwijl twee tot 600 passen zich uitstrekken. Alles is behoorlijk afgenommerd, en zelfs heeft de kommissie er voor gezorgd, dat ook is aangegeven hoever de toeschouwer zonder gevaar gaan kan, door *Terrein onveilig* aangegeven. Van den kogelvanger hebben wij reeds herhaaldelijk

gesproken, en den heer Kruijder zoowel daarover, als voor de gansche inrichting van de schietbanen onze hulde gebracht.

Alles zal thans wel naar den eisch zijn daargesteld, opdat het systeem Kruijder de proef volkomen zal kunnen doorstaan. Tegen den namiddag arriveerden de Groningsche scherpshutters reeds, onder het kommando van den beer Mr. Schilfer, hun hopman. Des avonds was het kamp zeer doelmatig verlicht door 60 lantaarns, terwijl de groote tent van de heeren Legel en Lam door tal van lichten schitterde.

Over de goede orde in het kamp valt niet te klagen. De ondervinding in Waalsdorp opgedaan heeft het kommittee geleerd en van die ondervinding heelt het ruimschoots gebruik gemaakt, om alles zoodanig in te richten, dat orde en politie op de best mogelijke wijze gehandhaafd worden. Inzonderheid mogen wij den president van den bond dank weten, door wiens zorg en bemoeiingen alles zoo juist geregeld is.

In weerwil dat de afstand van ligt kamp naar de stad nog al groot is, waren toch gister avond reeds enkele scherpshutters in Tivoli aanwezig. Ware het weder gunstiger geweest, voorzeker zouden zich aldaar meerderen vereenigd hebben. De gelegenheid, welke de heer Abspoel geopend heeft, om telken avond in Tivoli zich te verzamelen, zal voorzeker velen uitlokken, om er gebruik van te maken, ten einde de kapel van den heer Budersdorff en het orkest van den heer Stumpf te komen aanhooren. Heden ochtend hebben wij, een wandeling door Utrecht makende, ontwaard, dat alle burgers, groot en klein, bezig zijn met hunne huizen te versieren en de nationale kleuren te ontrollen. Een rij van vlaggen wappert door de stad, en van den top van den domtoren ziet men de groote vlag met den 80 ellen langen oranjewimpel wapperen. Wat onze stad al fraais in dit opzicht oplevert, hopen wij nader te vermelden. Thans moeten wij volstaan met te zeggen, dat Utrecht in feestdosch is gehuld, dat alles en allen samenwerken om de feeststemming te verhoogen. Moge ook goed weder den optocht voor beden begunstigen, dan gewis zal het feest allergeuoegelijkst en zeer geanimeerd zich openen.

Provinciale Overijsselsche en Zwolsche courant, 17 augustus 1869

Heden (maandag) zal Zijne Majesteit, na per rijtuig van het Loo te Harderwijk te zijn aangekomen, zich te 11 ure per extra-trein van daar naar Utrecht begeven en na een kort oponthoud te Soest, ongeveer te 12 uur te Utrecht arriveren. Zijne Majesteit dineert bij den Commissaris des konings aldaar en begeeft zich nog in den loop van den dag naar het kamp bij de Bilt. Geheel Utrecht doscht zich in feestgewaad en de driekleur wappert er van torenspits en daken. Maandag namiddag worden de scherpshutters-corpsen op de Neude te Utrecht vereenigd, wordt den afgevaardigden de eerewijn op het stadhuis aangeboden en vertrekken zij vervolgens per extra-trein naar de Bilt.

Dingsdag namiddag zal eene militaire manoeuvre in en buiten het kamp worden uitgevoerd. Bij die manoeuvre wordt verondersteld, dat eene afdeeling van de zijde van Amersfoort, op de Utrechtsche linie retirerende, op de hoogte der zwarte heuvels vernachten wil, doch plotseling wordt aangevallen. Om 4 1/2 ure worden twee veldwachten uitgezet, en trekken patrouilles naar de zijde van Soest en het kamp van Zeist. Om 5 1/3 uur wordt alarm in het kamp geslagen, waarna eene afdeeling de positie der voorposten versterkt, terwijl twee afdeelingen de stelling bij den ingang van het kamp innemen, en eene afdeeling Jagtlust en de Hoeve bezet. Om 6 ure retireren de voorposten en trekken de afdeelingen op het dorp de Bilt terug. Te 6 3/4 ure vallen 20 schoten, van een der forten Blaauwkapel of Vossegat, en wordt het vuur uit de stelling van de Bilt geopend. Om 7 ure trekt de vijand terug en avanceren de afdeelingen weder naar het kamp. Aan deze manoeuvre zullen zoowel weerbaarheidscorpsen, als schutterij en infanterie deelnemen. Men verneemt, dat 150 koloniale militaire invaliden van Bronbeek, vergezeld van hun corps muzikanten, waarschijnlijk a. s. dingsdag het kamp bij de Bilt zullen bezoeken.